

УДК 343.985

Т. І. Савчук,
кандидат юридичних наук, старший
викладач кафедри криміналістики та судової
експертології факультету № 1 Харківського
національного університету внутрішніх
справ; ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8024-5136>;

О. В. Некрасова,
викладач вищої категорії циклової комісії
хірургічних дисциплін та вузьких
спеціальностей Харківського обласного
медичного коледжу

ВИКОРИСТАННЯ МЕДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ОБСТАВИН, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ДОКАЗУВАННЮ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Кримінальний процесуальний кодекс України у ст. 91 передбачає перелік обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. З метою встановлення вказаних обставин, особа, яка проводить розслідування, може використовувати значну кількість засобів.

Одними із таких засобів є вилучення та огляд різного роду документів. Серед всієї різноманітності документів особливе місце посідають медичні документи, яких досить велика кількість. Так наказом МОЗ України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування» затверджено перелік медичної документації: журнал обліку прийому хворих у стаціонар та відмов у госпіталізації; медична карта стаціонарного хворого; передопераційний огляд анестезіологом та протокол загального знеболення; листок реєстрації переливання трансфузійних рідин; журнал запису оперативних втручань у стаціонарі; журнал реєстрації переливання трансфузійних рідин; протокол патолого-анатомічного дослідження; карта хворого, який вибув із стаціонару; медична карта амбулаторного хворого; талон для реєстрації заключних (уточнених) діагнозів; контрольна карта диспансерного нагляду; листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога (стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету); листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога-ортопеда; листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога-

ортодонта; щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога-ортодонта (стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету); щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога-ортопеда; медична карта стоматологічного хворого; журнал запису амбулаторних операцій; довідка для одержання путівки на санаторно-курортне лікування; медична довідка (лікарський консультаційний висновок); виписка із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого; консультаційний висновок спеціаліста; журнал запису висновків лікарсько-консультативної комісії; журнал реєстрації листків непрацездатності; щоденник обліку роботи рентгенодіагностичного відділення (кабінету); щоденник обліку роботи ендоскопічного відділення (кабінету); щоденник обліку роботи кабінету (відділення) ультразвукової діагностики; карта хворого, який лікується у фізіотерапевтичному відділенні (кабінеті); журнал реєстрації ендоскопічних досліджень; журнал обліку технічного обслуговування та ремонту ендоскопічної апаратури; журнал реєстрації ультразвукових досліджень; журнал запису рентгенологічних досліджень, магніторезонансних томографій; журнал реєстрації амбулаторних хворих; направлення на МСЕК; довідка про тимчасову непрацездатність студента навчального закладу I-IV рівнів акредитації, про хворобу, карантин і інші причини відсутності дитини, яка відвідує загальноосвітній навчальний заклад, дошкільний навчальний заклад; інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення; історія вагітності та пологів; медична карта новонародженого.

Медична документація у кримінальному процесі може як надаватися потерпілим, підозрюваним, або свідком, і потім оглядатися та досліджуватися особою, яка проводить розслідування, так і самостійно вилучатися уповноваженою особою. Такі види документів можуть у кримінальному провадженні використовуватися з різною метою:

1. Для встановлення події кримінального правопорушення. При дослідженні медичних документів по кримінальним провадженням щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості, злочинів проти життя та здоров'я вчинених медичними працівниками або іншими особами, а також при розслідуванні інших видів злочинів можуть бути встановлені спосіб підготовки, вчинення та приховання злочину, час та місце вчинення злочину, знаряддя вчинення злочину, тощо.

2. Для встановлення винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення. Дослідження та аналіз медичних документів допоможе особі, яка проводить розслідування

встановити форму вини, в деяких випадках, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення;

3. Для встановлення виду і розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням - за медичними документами, які підтверджують наявність та характер тілесних ушкоджень, або іншої шкоди здоров'ю потерпілого, а також витрат необхідних для лікування та реабілітації потерпілого.

4. Для встановлення обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження. Наприклад, при дослідженні результатів освідування особи, яку підозрювали у вчиненні злочину в стані сп'яніння.

5. Для встановлення обставин, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання. Так, медичні документи можуть підтвердити, що особа, наприклад, повністю відшкодувала завдані збитки на лікування потерпілого і, якщо вона вчинила вперше злочин невеликої тяжкості або необережний злочин середньої тяжкості та щиро розкаялася, то може бути звільнена від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.

Таким чином, стає очевидним, що дослідження медичних документів при розслідуванні значної кількості кримінальних правопорушень дозволяє встановити ряд обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Тому слід звертати увагу на необхідність встановлення наявності та місцезнаходження таких документів а згодом їх вилучення та використання у процесі розслідування. З цієї метою можливо використовувати консультативну допомогу спеціаліста у галузі медицини.

Отримано 10.12.2016